

خطوط راهنما در عکس یکی از ساده ترین روش های کاربردی است تا چشم بتواند عناصر یک عکس را بخوبی تشخیص داده و آن ها را به خوبی مدنظر قرار دهد. غالبا " این خطوط از بخش پایینی کادر شروع می شوند و نگاه را به سمت بالا تر و درون موضوع می کشانند. به عبارت دیگر خطوط هدایت کننده ،مسیر نگاه را "از پیش زمینه به پس زمینه " بخصوص به سمت و سوی موضوع اصلی می کشانند.

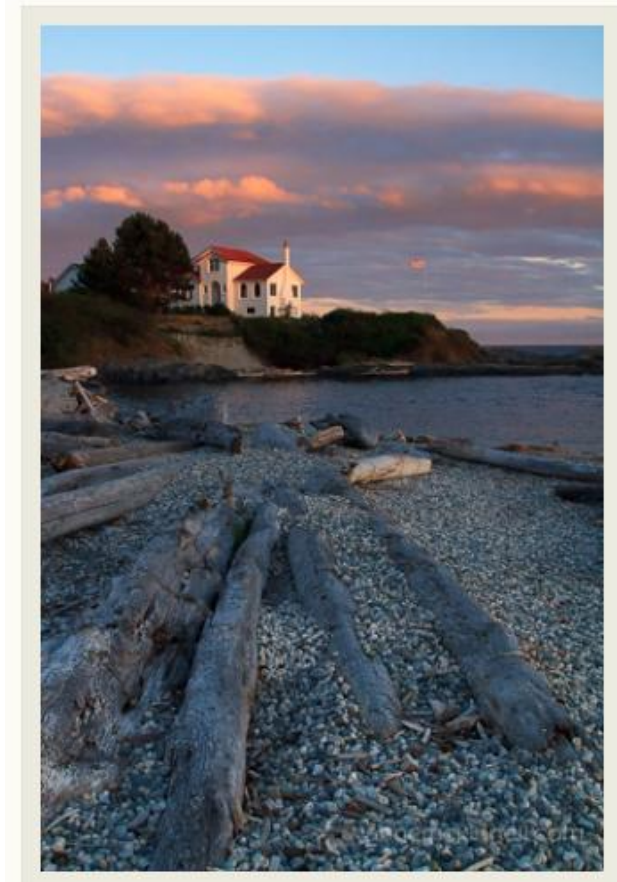
ساده ترین راه برای تشخیص خطوط راهنما مسیر جاده هاست. خطوط جاده ها بطور سنتی هدایت کننده ی چشم محسوب می شوند چون بهر حال آن ها به طرفی کشیده شده اند که به این ترتیب احساسی از حرکت را بوجود می آورند. به علاوه این خطوط معمولا " به یک نقطه تلاقی خواهند رسید؛ که اصطلاحا " به آن "نقطه ی بینهایت " یا - ∞ - می گوئیم.

تصویر 1-خطوط منتهی الیه جاده با تلاقی شدن ،احساس بی نهایت را بوجود می آورند.

هنگامی که یک خط راهنما ،مثل یک جاده،زمینه ی جلوی کادر را به پس زمینه متصل می کند وسیله ای میشود تا بتوانیم عمق و ابعاد یک صحنه را بهتر درک کرده و چشم بیننده را هرچه بیشتر به درون تصویر معطوف کنیم.

اگر قدری دقت کنیم، خطوط راهنما همه جا در شهر،روستا،جنگل یا طبیعت اطراف ما دیده می شوند.یکی از مهمترین وظایف ما بعنوان یک عکاس این است که این خطوط را تشخیص داده و از آن ها در جهت هدایت چشم بیننده بهره ببریم ؛ حتی اگر موضوع در "نقطه ی بینهایت " قرار داشته باشد.

تصویر 2- در نگاه نخست مسیرکنده های چوب در ساحل چشم بیننده را

به داخل کادر کشانده و سپس توجه را به سمت خانه و به نقطه مورد نظر می کشانند

راهکار مفیدی که می تواند کاربرد داشته باشد این است که قبل از چیدمان یک نما و عکاسی از آن یک لحظه تأمل کنید تا صحنه را براساس خطوط برجسته ای که دارد، ببینید و توجه کنید که این خطوط چگونه بطور طبیعی در صحنه قرار گرفته اند.

تعدادی از عوامل کاربردی که در طبیعت انسانی بوجود آمده اند و می توانند از این نظر مفید باشند :

جاده ها ، حصار و پرچین ونرده ها ، راهروهای چوبی کنار ساحل ، پل ها ، آجرچینی ها ، ردیف های چراغ برق ، ساختمان های مرتفع ، راهروها و درهای ورودی، قاب های پنجره ها و....

خطوط وابسته به فرم هایی که در طبیعت وجود دارند و کاربرد فراوان دارند :

رودخانه ها ، خطوط ساحل ها ، امواج دریا ، خطوط تپه و ماهور ها ، درختان ، ساقه های بلند علف ها ، صخره ها و تخته سنگ ها ، کوه ها ، اشعه ی خورشید و....

تصویر 3- خط ملایم لبه ی رودخانه به تصویر عمق بیشتری داده است

اگر بتوانید خطوط قوی را در کادر خود شناسایی کنید، آنگاه میتوانید به سادگی ارزش ترکیب بندی خود را افزایش دهید. بدین ترتیب براساس دقت نظری که به خرج می دهید، می توانید:

- عمق بصری مناسب ایجاد کنید. البته این به مدد قراردادن یک خط قوی در کادر است که از زمینه تا عمق صحنه را دربر می گیرد.
- یک سیاحت بصری بوجود آورید. این گردش می تواند از یک بخش تصویر شروع شده و به قسمت دیگری هدایت شود.
- موضوع اصلی را در کانون توجه قرار دهید. این امر به وسیله ی تلاقی خطوط موجود در کادر ممکن می شود که از یک طرف به موضوع ارزش داده و از سوی دیگر چشم بیننده را مستقیماً به سمت آن هدایت خواهد کرد.
- ترکیب بندی گردش ایجاد کنید. با استفاده از خطوطی که چشم را به شکلی دایره وار در درون کادر نگه می دارند تا از توجه به آن خارج نشود.

ذکر این نکته ضروری است که سازماندهی عناصر درون کادر برای رسیدن به یک ترکیب بندی موفق ممکن است عکاس را در استفاده از لنزهای مختلف محدود کند ، که اغلب می توان با مختصری جابجایی فیزیکی خود ، این نقص را جبران کرد تا به ترکیب مناسبی دست یافت.

تصویر 4- خط راهنمای سنگ چین باعث شده است تا چشم مستقیماً به درخت افرآ توجه کند

خطوط راهنما یک عامل کلیدی ترکیب بندی های موفق است که چشم را به درون صحنه ی عکاسی شده می کشانند. این خطوط می توانند راهنمای مناسبی برای نقل یک روایت شوند ، برای تأکید بکار روند یا برای ایجاد یک ارتباط بصری بین دو یا چند موضوع مورد استفاده قرار گیرند.

. واما نکته ی پایانی : بدون ترس و واهمه و صد البته با خلاقیتی گویا و با معنی از خطوط راهنما استفاده کنید تا بتوانید نیت و روایت خود را از یک موضوع به راحتی بیان کنید.

منبع: سايت (DPS) DIGITAL PHOTOGRAPHY SCHOOL

ترجمه: سيد محمود مطهر